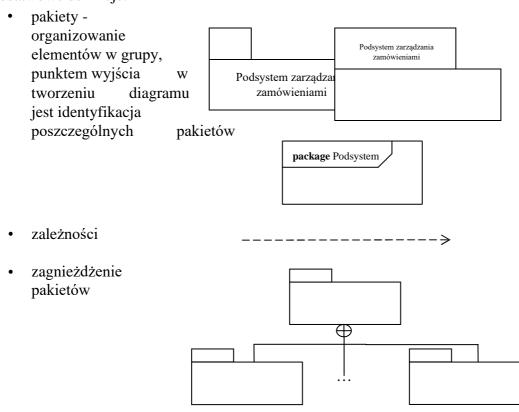
Diagramy pakietów

Diagram pakietów służy do tego, by uporządkować strukturę zależności w systemie, który ma bardzo wiele klas, przypadków użycia itp. Przyjmujemy, że pakiet zawiera w sobie wiele elementów, które opisują zadania w miarę dobrze określone. Na diagramie umieszczamy pakiety i wskazujemy na zależności między nimi.

Diagram pakietów:

- w miarę wzrostu wielkości modelowanego systemu, rośnie liczba wykorzystywanych elementów (klas, interfejsów, komponentów...),
- · można grupować modelowane byty w pakietach,
- dobrze zaprojektowane pakiety składają się z podobnych znaczeniowo i razem zmieniających się bytów. Są luźno powiązane ze sobą, ale silnie spójne wewnętrznie, • dostęp do zawartości pakietów jest kontrolowany,
- nazwę pakietu umieszcza się wewnątrz symbolu pakietu (w zakładce: jeśli wewnątrz pakietu zamieszczono wiele elementów, w nagłówku ramy zastosowanej do opisu pakietu).

Podstawowe definicje:

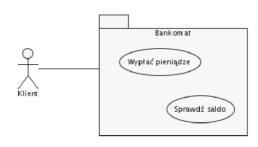

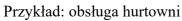
Zasady przy zastosowaniu notacji ramy:

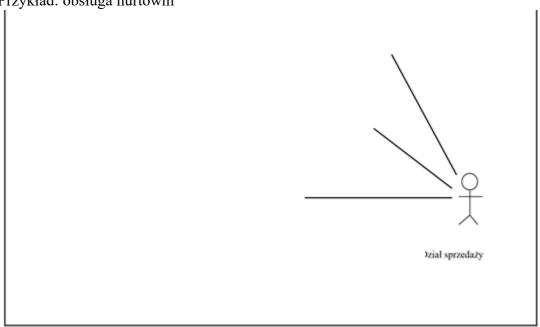
- pojedynczym elementom przypisuje się wyróżnik package
- kompletnym diagramom pakietów odpowiednio wyróżnik pd (j.ang.) lub pkt (j.pol.)

Składnikami pakietu mogą być różne elementy:

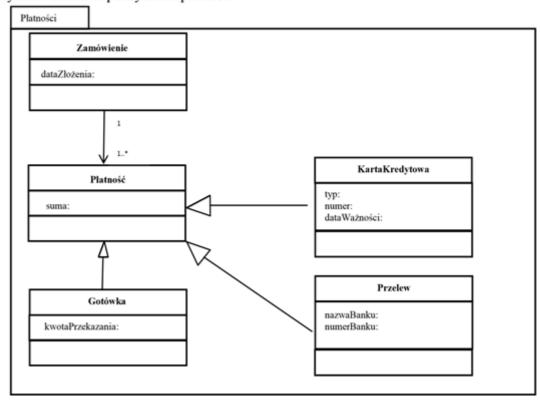
- klasy
- interfejsy
- operacje
- przypadki użycia
- diagramy
- inne pakiety
- komponenty
-
- lecz najczęściej są to klasy

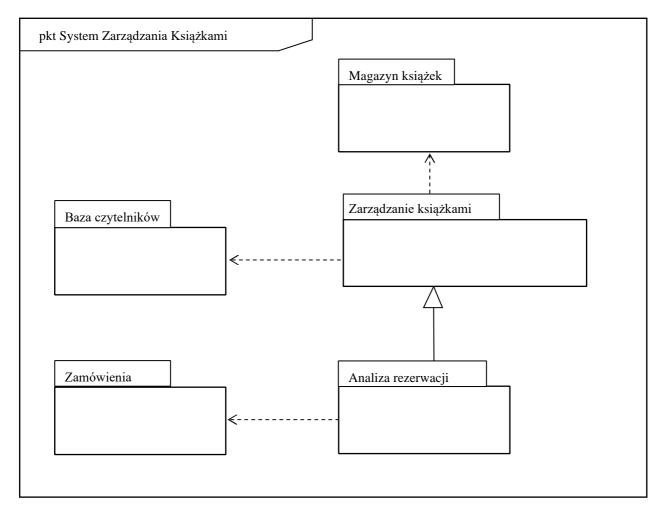
Przykład: struktura podsystemu płatności

Zależność

Zależności to sposób łączenia pakietów ze sobą. Dzięki tym związkom powstają diagramy pakietów. Przerywana linia prezentuje zależności między pakietami.

Przykład: system wypożyczania książek

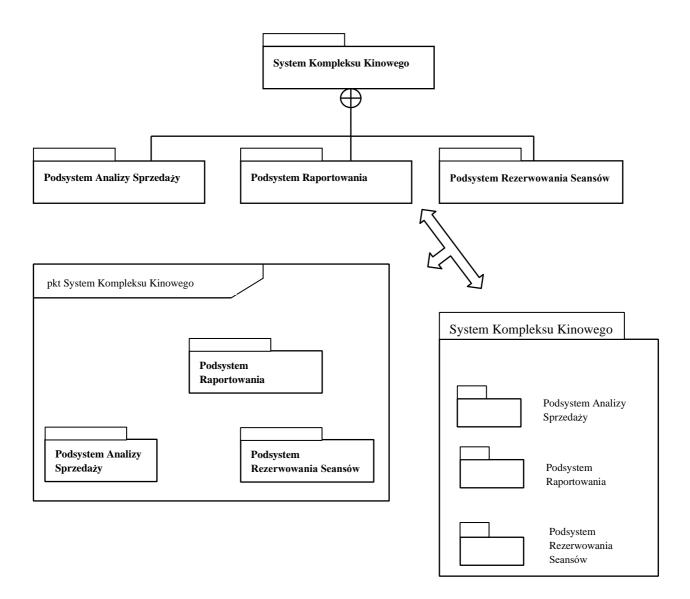

Zagnieżdżenie pakietów

Naturalnym sposobem organizowania pakietów jest ich zagnieżdżanie (np. plik-folder, katalog-system operacyjny).

System Kompleksu Kinowego		
Podsystem Analizy Sprzedaży	Podsystem Raportowania	
	Podsystem Rezerwacji Seansów	

Pakiety mogą mieć charakter wielopoziomowy. Alternatywne sposoby dokumentowania zagnieżdżenia pakietów przedstawiono poniżej.

Zaawansowane składniki diagramu

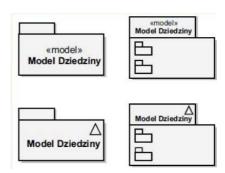
Pakiety jak i zależności różnią się w swej funkcjonalności dlatego w diagramach mogą one być **stereotypowane**:

- a) pakietów: stereotypy modelu, podsystemu, szablonu, bibliotek klas,
- b) zależności.

Stereotypy pakietów

MODEL

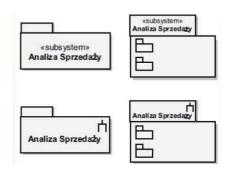
Stereotyp <<model>> opisuje pakiety bedace modelami, czyli odwzorowaniami, abstrakcjami rzeczywistości. Modele te koncentruja się całościowym przedstawieniu systemu z określonego punktu widzenia, np. użytkownika, menedżera czy też analityka. Typowe stereotypowane pakiety

modeli reprezentują modele przypadków użycia, biznesowe bądź analityczne. Pakiet ten można też stereotypować graficznie za pomocą ikony.

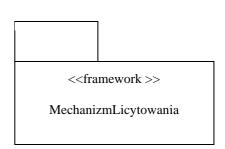
PODSYSTEM

Stereotyp <<subsystem>> jest szczególnie użyteczny w modelowaniu systemów zdekomponowanych na hierarchicznie uporządkowane pakiety. Alternatywnym graficznym stereotypem podsystemu jest ikona.

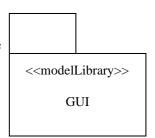
ZRAB

Stereotyp <<framework>> opisuje pakiet będący wzorcem architektonicznym, czyli elastycznym szablonem rozwiązań problemów z danej dziedziny. Zręby typowo obejmują klasy, wzorce i szablony. Zrąb specyficzny dla określonego typu zastosowań nazywany jest zrębem zastosowań.

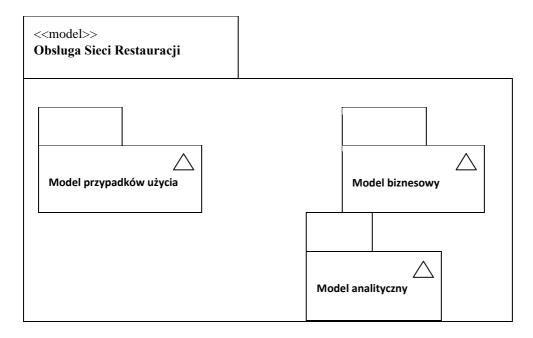

BIBLIOTEKA KLAS

Stereotyp <<modelLibrary>> opisuje pakiet grupujący elementy systemu informatycznego, które z założenia mają być użytkowane przez inne pakiety. Pakiet taki jest analogią biblioteki klas w obiektowym języku programowania.

Przykład: Pakiety stereotypowane "Obsługa sieci restauracji"

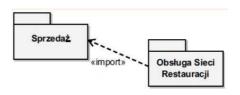

Stereotypowanie zależności

Zależności pomiędzy pakietem źródłowym a docelowym opisywane są z wykorzystaniem stereotypów:

Import <<import>>

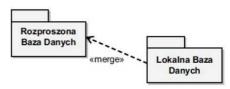
opisuje powszechnie stosowaną zależność, oznaczającą włączanie klasyfikatorów, będących zawartością pakietu docelowego (Sprzedaż) do pakietu źródłowego (Obsługa Sieci Restauracji) w trakcie użytkowania systemu.

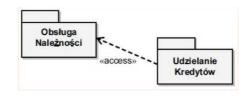
Scalanie <<merge>> prowadzi do scalenia zawartość pakietu docelowego, z klasyfikatorami będącymi zawartością pakietu źródłowego. Klasyfikatory pakietu źródłowego (Lokalna Baza Danych) dziedziczą po klasyfikatorach pakietu docelowego (Rozproszona Baza Danych).

Scalenie jest realizowane wyłącznie w przypadku klasyfikatorów tego samego typu o tożsamych nazwach, mających widoczność *public* (+).

klasyfikatorów, tworzących

Dostęp <<access>> oznacza możliwość dostępu pakietu źródłowego (Udzielanie Kredytów) do zawartości pakietu docelowego (Obsługa Należności) bez fizycznego pobierania

Ograniczenia - istnieje możliwość odwoływania się do wybranych klasyfikatorów pakietu docelowego wyspecyfikowanych z wykorzystaniem ograniczenia. Ograniczenie to jest umieszczane po nazwie pakietu i alternatywne wobec stereotypowanego związku zależności.

Ma ono następującą składnię:

{import<nazwa-ścieżkowa>}

{access< nazwa-ścieżkowa>}

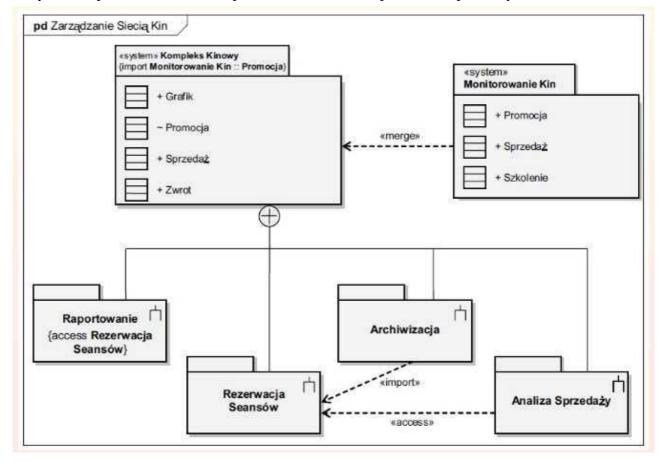
{merge <nazwa-ścieżkowa>}

Przykład: Zarządzanie siecią kin

Kompleks kinowy i jego podsystemy znajduje się na serwerach poszczególnych kompleksów kinowych. Monitorowanie kin – aplikacja zainstalowana w centrali firmy.

System: Kompleks kinowy

Podsystem: raportowanie, rezerwacja seansów, archiwizacja, analiza sprzedaży

Proces tworzenia diagramu pakietu:

- 1. identyfikacja i nazwanie pakietów
- 2. zakwalifikowanie zidentyfikowanych pakietów z zastosowaniem odpowiednich stereotypów graficznych lub tekstowych: subsystem, framework, model

- 3. określenie zagnieżdżeń pakietów
- 4. powiązanie pakietów z wykorzystaniem związku zależności 5. wyspecyfikowanie zależności poprzez nadanie im stosownych
- 6. stereotypów: import, merge, Access.

Jezyk UML 2.0 w modelowaniu systemów informatycznych, S. Wrycza, B. Marcinkowski, K. Wyrzykowski, Helion